

# 2/ ИСТИНА



11

0,50 €

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ



*svjata Anastasia*  
*святая Анастасия*



## OBSAH

- 3 Arcibiskup Chrysostomos II.
- 3 Cyperska pravoslavná cerkev
- 4 Svätýj Lazar
- 5 Život prvých kresťanov
- 6 Kríž na dreve nájdené
- 8 Svätá Barbara
- 9 Vyslobod' moju dušu 4.
- 12 Dôvera v zlé myšlienky
- 14 Rozprávania ruského pútnika
- 15 Detská stránka
- 19 Pohreb
- 20 Otázky a odpovede
- 22 Kafarnaum
- 26 Poučenia kresťana
- 29 Srdečné pranie
- 30 Pravosláviada

**Kúpou tohto časopisu podporujete pravoslávnu mládež.  
Ďakujeme štedrým darcom. Spasi Vás Hospodi!**



ISTINA - mesačník pravoslávnej mládeže, ročník XX./2015, **Vydáva:** Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, **IČO:** 17075947, [www.bpm.orthodox.sk](http://www.bpm.orthodox.sk), **e-mail:** sefredaktor@istina.sk, **tel.:** 0915 779 606

**Obálka:** Chrysostomos II. arcibiskup Novej Justiniány a celého Cypru, Ján Kronštádský

**šefredaktor:** Miroslav Knap, **zástupkyňa šefredaktora:** Nika Šoltýsová, **redaktori:** prot. Štefan Pružinský ml., prot. Peter Savčák, prot. Peter Soroka, protodiakon Ján Husár, jerodiakon Alexander Haluška, čtec Marek Cicu, Ioánn Haladej, Zuzana Sadilková, Radka Baková, Zuzana Petrovajová, **pokladníčka:** Veronika Zacková, **technickí redaktori:** neobsadené, **detská stránka:** Anička Feďová, Lenka Havajová, Ľudmila Šandalová, **redaktori pre distribúciu:** neobsadené, **korektúra:** prot. Peter Kormaník.

**Vychádza 12-krát do roka. Ročný príspevok 6,00 €+ poštovné 5,00 €**

Vaše finančné príspevky posielajte na adresu: Redakcia ISTINY, Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS, Bayerova 8, 080 01 Prešov, prípadne na účet Istiny: 4008409298/7500.

Cirkevne schválené s blahoslavením vладыky Rastislava. Redakcia si vyhradzuje právo upravovať príspevky v súlade s učením Cirkvi. Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

ISSN 1335-6739, Číslo indexu: EV 3633/09, vydané: november 2015



## *Arcibiskup Chrysostomos II.*

**Chrysostomos II.**, arcibiskup Novej Justiniány i celého Cypru sa narodil 10. apríla 1941 v dedine Tala, Paphos. Po ukončení štúdia na základnej škole žil v monastieri a zároveň študoval gymnázium. Študoval na Teologickej fakulte Aténskej univerzity. Stal sa igumenom monastiera a bol vysvätený za kňaza. V roku 1978 bol zvolený za biskupa paphoského. Počas svojho biskupstva tvrdo pracoval, s horlivosťou a láskou k šíreniu evanjeliovoho slova, pre duchovné povzdvihnutie veriacich a hospodárske oživenie eparchie. Niekoľko rokov úzko spolupracoval s jeho predchodcom Chrysostomosom I., cyperským arcibiskupom.

Ako prezident Svätej synody, po zhoršení zdravotného stavu arcibiskupa Chrysostomosa I., zohral vedúcu úlohu v Cirkvi a 5. novembra 2006 bol zvolený za arcibiskupa Novej Justiniány a celého Cypru.

Podľa diptychu Pravoslávnej cirkvi zastupuje desiate miesto medzi hlavami Pravoslávnej cirkvi vo svete.



## *Cyperska pravoslavná cerkev*

Cyperska pravoslavná cerkev je jednov z najstarších autokefálnych cerkv, jaka sja oddilila od Antiochijskoho patriarchata a byla uznana na Efezskom sobori v roku 431. Apoštol Pavel, sprevádzaný apoštolom Barnabašom i evanhelistom Markom, prišol na Cyprus v roku 45 šíriť christianstvo. Christianstvo tu šyrili jepiskopi Lazar, Kition, Herakleidios, Tamasos, Avxivios i Theodotos. Ku koncu 4. storočia sja christianstvo rozšírilo na cilym ostrovi.

V roku 478 arcibiskup Cypru Anthemios našol hrob svjatoho Barnabaša i joho mošči. Na hrudi svjatoho ležalo Evanhelium Matfeja. Cyperska cerkev byla pronaslidovana Arabami i neskirše katolikami. V roku 1571 dobylo Cyprus Osmanske carstvo i Pravoslavná cerkev byla uznana jak jedyna christianska Cerkev na Cypri. V roku 1821 sja cyperský Greci postavili proti Osmanskemu carstvu, i tak archijepiskop, trome jepiskopi i ďalší virujušči byli s'atý. Cyprus byl neskirše i pid nadvladov Britov. V roku 1960 sja Cyprus stal nezavislým štatom i prezidentom sja stal archijepiskop Makarios III.

Štátný prevrat po tureckoj invazii v 1974 výrazni ovplyvnyl Cerkev (35% sja dostalo do ruk Turkiv), stovký tisjač pravoslavných bylo peresidlených do „greckoj“ časti Cypru a ostatni suť utlačaný.

**Redakcija časopisu Istina**





## Svätýj Lazar

## žýtija svjatých



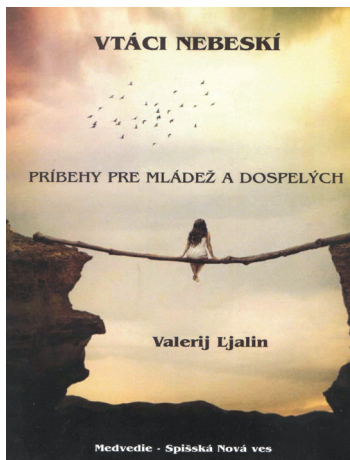
Lazar z Betaniji, (hebrejsky לָאזָרַי, El'ázār, Eleazar - doslovni „Boh mi pomoh“) sja narodyl okolo roku 3 v Betaniji a pomer v roku 63 na Cypri (Kitia=Larnaka). Podľa evanhelistu Joana, Lazar byl bratom Mariji a Martý. Isus navštivoval ich dom i Lazarja nazýval svojim prjateľom (Jn 11,11). Šest dny pered Paschov vzkresil Isus Christos svjatoho Lazarja štyri dný po jeho smerti (Jn 11, 1-45). Mnoho Žýdiv chodilo za Lazarjom i mnoho z nych uvirilo, što Christos je Božým Sýnom.

Po Christovým vzkreseniju, fariseji i zakonnyci chotili Lazarja zabiti. Lazar byl prenaslidovaný i nučenýj opustiti Judeu. Pišol do Cypru v roku 33. Apoštol Pavel a Barnabaš ho v roku 45 výsvjatyli za peršoho jepiskopa mesta Kitia. Lazar byl 18 rokiv jepiskopom na Cypri. Po vzkreseniju žýl 30 rokiv, i potim druhýjraz pomer na Cypri v roku 63.

V roku 890 býli objavený jeho mošči v Kitiji, v mramorovej truni, s nadpisom „Lazar Štyridsetdnevnyj, prjateľ Christa.“ Mošči svjatoho býli pereneseny do Konštantinopola, do cerkvi svjatoho Lazarja. Na hrobi svjatoho býla pobudovana Cerkov svjatoho Lazarja.

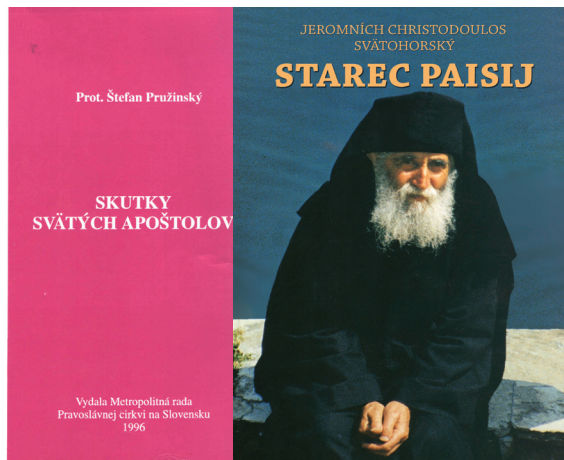
Pamjať svjatoho je v šestu subotu vo Velikým posti - Lazarjova subota i 17. (30.) oktobra - česť jeho mošče.

Prpravil: **Miroslav Knap**



PRAVOSLÁVNE  
BIBLICKÉ  
KOMENTÁRE

5



JEROMNÍCH CHRISTODOULOS  
SVĀTOHORSKÝ

**STAREC PAISIJ**

Prof. Štefan Pružinský

SKUTKY  
SVĀTÝCH APOŠTOLOV

Vydala Metropolitná rada  
Pravoslávnej cirkvi na Slovensku  
1996



Práca apoštolov priniesla ovocie a počet kresťanov sa postupne zväčšoval. Židia i pohania prijímali kresťanstvo a dávali sa krstiť. Christove slová úplne zmenili ich život. Tí, ktorí mali majetky, dobrovoľne ich predávali a peniaze dávali do spoločnej pokladnice, aby pomáhali tým, ktorí mali núdzu. Christova láska spájala prvých kresťanov do jednej rodiny a podľa toho ich všetci poznali, že sú Christovi učeníci. Stretávali sa, aby počúvali apoštolov o učení a zázrakoch Isusa Christa, spoločne sa modlili, spievali žalmy, jedli a pristupovali k svätému Prijímaniu. Takéto stretnutia sa nazývali Agapes.

Niektorí ľudia ich obdivovali a hovorili: „Žijú na zemi a správajú sa ako keby boli anjeli na nebi.“ Ale našli sa aj takí, ktorí ich nenávideli a tak sa naplnili slovami Isusa Christa: „Ako prenasledovali mňa, tak budú prenasledovať aj vás.“ Prvými prenasledovateľmi boli Židia, ktorí videli, že Christove Evanjelium lásky odsúva Mojžišov zákon na druhé miesto. Ďalej to boli



rímski cisári, ktorí kruto prenasledovali kresťanov pre Christove slová o láske, spravodlivosti a rovnosti medzi ľuďmi. Kresťania boli považovaní za nepriateľov štátu, lebo odmietali uctievať cisárov ako bohov. To bolo považované za nedodržiavanie zvykov a veľmi nebezpečné pre Rímsku ríšu. Najprv sa kresťanov snažili presvedčiť slovami a hrozbami, aby prestali veriť v Christa, ale keď sa nedočkali výsledku, rozpútali strašné prenasledovania.

Prenasledovatelia kresťanov boli zaslepení nenávisťou a sfanatizovali ľudí, ktorí v koloseách a na štadiónoch sledovali mučenia kresťanov. Z toho obdobia poznáme tisíce mučeníkov, ktorí zotrvali pevní vo svojej viere v Christa a nezlomili sa ani cez najtvrdšie mučenia. Nebáli sa dokonca ani smrti. Tristo rokov nepriatelia Christovej viery prenasledovali Jeho Cirkev, ale nepodarilo sa im ju zničiť. Naopak, stávala sa mocnejšou a počet jej veriacich rástol, pretože stála na pevnom základe, ktorým je Isus Kristus. Toto obdobie je najžiarivejšie v histórii Cirkvi, lebo svedectvo viery podalo tisíce mužov i žien, starých i mladých, ktorí podľa vzoru Christa, prvomučeníka Štefana a svätých apoštolov s odvahou vyznávali pravého Boha a Spasiteľa všetkých ľudí. Pohania, keď videli odvalu kresťanov, volali: „Veľký je Boh kresťanov!“ Aj oni sa následne stávali kresťanmi a mučeníkmi za Christa.

**Prot. Ján Zozulák**

Zdroj: <http://www.pravoslavnekrestanstvo.sk/katechezy/zivot-prvych-krestanov/>





## *Križ na dreve nájdený po 75 rokoch*

*aktuality*

Prvý november 2015 sa výrazne zapíše do histórie PCO Zemplínska Široká, ako aj do histórie Michalovsko – košickej pravoslávnej eparchie. V tento deň sme mali možnosť po skoro 75 rokoch pokloniť sa znameniu sv. Križa, zázračne vyobrazenému na dvoch kusoch dreva, ktoré sa stratili ešte v roku 1941, po zásahu michalovských žandárov, ktorí vtedy drevo s vyobrazením sv. Križa odniesli nevedno kam. Jedinou pamiatkou naň bola fotografia umiestnená v chráme, ktorú stihol pred príchodom žandárov urobiť vtedajší správca PCO Rebrín, prot. Juraj Kuzan.



Neúnavná snaha a úsilie brata Mgr. Mateja Starjáka nájsť stratené drevo bolo milostivým Hospodinom odmenené. Určite Božím riadením, hoci zvláštnym a netradičným spôsobom bolo drevo s vyobrazením sv. Križa prinavrátené do pravoslávnych rúk.

A tak v nedeľu 1. novembra mohol Jeho Vysokopreosvietenosť Juraj, arcibiskup michalovsko – košický, pri svojej návšteve PCO Zemplínska Široká požehnať prítomných veriacich v chráme Narodenia Presvätej Bohorodičky znamením sv. Križa, zázračne vyobrazenom na dreve, ktoré sa takto ocitlo „doma v Rebríne“ po trištvrte storočí. Pred začiatkom sv. archijerejskej liturgie, ktorú vladyka slúžil spolu s miestnym duchovným o. ekonómom M. Gubíkom a o. diakonom J. Bučkom, bolo drevo s vyobrazením sv. Križa prinesené bratom





Mgr. Matejom Starjárom, nálezcom dreva a kurátorom PCO Michalovce, do prostred chrámu, kde ho vladyka za spevu tropára „Spasi Hospodi...“ slávnostne okadil a požehnal ním veriaci ľud. Počas sv. liturgie sa vladyka Juraj podľa miestnej obyčaje v ekténii za umeršich modlil za všetkých zosnulých hierarchov michalovskej eparchie, za zosnulých správcov tunajšej cirkevnej obce, za zakladateľov nášho chrámu, za všetkých našich zosnulých predkov a príbuzných ako aj za všetkých tých, za ktorých sa „nisť komu pomolitisja“ . V kázni vyzdvihol znamenie sv. Kríža ako nástroja našej spásy a víťazstva Isusa Christa nad smrťou. Po skončení sv. liturgie sa veriacim prihovoril brat kurátor PCO Michalovce Mgr. Matej Starják a porozprával v krátkosti ako sa mu s Božou pomocou podarilo nájsť stratené drevo z vyobrazením sv. Kríža. Dotkol sa aj otázky budúceho umiestnenia tejto vzácnjej relikvie, čo bude predmetom dohody.

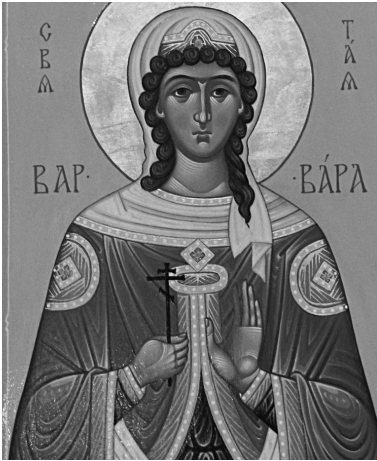
Na záver Jeho Vysokopreosvietenosť vladyka Juraj slúžil panychídu na hrobe vladyku Cyrila, ktorý je pochovaný vedľa nášho chrámu spolu s viacerými zakladateľmi nášho chrámu. Po piesni „Vičnaja pamjat’...“ sa vladyka rozlúčil s veriacimi a ukončil takto nedelňé bohoslužby, ktoré sa niesli v spomienke na našich zosnulých a boli zvýraznené prítomnosťou strateného „rebrínskeho dreva“ so zázračne vyobrazeným trojramenným pravoslávnym sv. Krížom.

**Jerej M. Gubík**



## Svätá Barbara

životy svätých



V dobe strašného prenasledovania kresťanov v 3. storočí pohania nešetřili ani ženy. Potvrdením toho je príklad veľkomučeníčky Barbary, ktorá prejavila veľkú odvahu a hrdinstvo vyznať vieru v Isusa Christa.

Barbara, jediná dcéra bohatého pohana Dioskora v Nikomídií, bola veľmi pekná, bystrá a nadaná žena. Rodičia jej poskytli dobré vzdelanie.

Boh videl jej čisté srdce a dal jej príležitosť spoznať kresťanskú vieru, ku ktorej ju priviedla istá zbožná žena a naučila ju základným kresťanským pravdám. Barbara uverila v Christa a veľmi si Ho zamilovala. V pohanском prostredí žila „vo všetkej zbožnosti a počestnosti“ (1Tim 2, 2).

Toto jej tajomstvo však nezostalo dlho ukryté. Raz sa konal nejaký pohanský sviatok a otec ju zobral na slávnosť. Skromná a cnostná Barbara mu vtedy prezradila svoje veľké tajomstvo, že je kresťankou. Keď Dioskoros počul, že jeho dcéra je kresťanka, veľmi sa rozčúľil, pretože to považoval za urážku. Schytil meč a chcel ju zabiť, ale Barbare sa podarilo utiecť do lesa. Fanatický pohan Dioskoros začal zúrivo prenasledovať svoju dcéru po lesoch a jaskyniach, kde sa ukrývala. Keď sa mu podarilo chytiť ju, opýtal sa jej:

– Trváš na svojom kresťanskom presvedčení?

Ona mu pokojne odpovedala:

– Nikdy nezapiem pravého Boha!

Nemilosrdný a bezcitný otec vydal svoju vlastnú dcéru krutému prenasledovateľovi kresťanov Markianovi, ktorému sa nepodarilo vábivými spôsobmi zmeniť jej vieru. Nariadil, aby ju nemilosrdne bili. Horúcim železom páľili jej telo a mučili ju rôznymi spôsobmi. Barbara nemyslela na bolesť, pretože vedela, že toto všetko pominie. Napriek strašným mučeniam zostala pevná vo viere v Christa. Myslela len na to, že čoskoro odíde k Christovi, svojmu Vysloboditeľovi. Nakoniec ju uvrhli do väzenia, kde Boh vyliéčil jej rany a posilnil ju v odvahe. Panovník ju chcel potupiť a nahú verejne ponížiť, ale keď jej zbliekali šaty, na jej tele nevideli žiadne rany. Mučitelia pochopili, že jej výdrž je nevyčerpateľná. Po tomto zázraku krutý Markian nariadil sťat' Barbare hlavu. Najstrašnejšie bolo to, že úlohy kata sa bez váhania ujal jej vlastný otec. Vo chvíli, keď vykonal tento strašný zločin, zasiahol ho blesk a mŕtvy padol na zem.

Svätá veľkomučeníčka Barbara zomrela za Christa a pripojila sa k mnohým mučeníkom prvotnej Cirkvi. Pre kresťanov sa stala príkladom cnostného života, lásky a neochvejnej viery v Boha. Jej pamiatku si pripomíname 4./17. decembra.

**Prot. Ján Zozulák**

Zdroj: <http://www.pravoslavnekrestanstvo.sk/svati-a-starci-zivotopisy/svata-barbara/>







## Vyslobod' moju dušu (4. časť)

Sväté Písmo

*Vyslobod' moju dušu, zachráň ma pre svoje milosrdenstvo.*

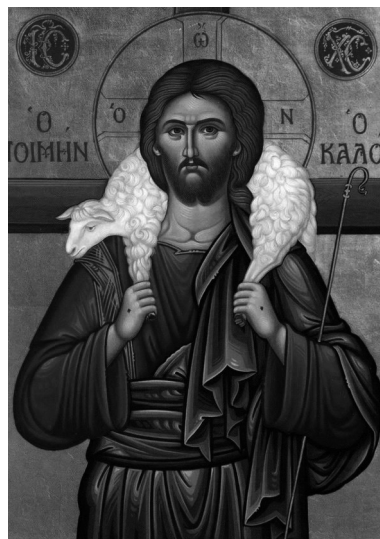
6, 2 – **ГДН, ДА НЕ ГЯРОСТІЮ ТВОЮЮ ВЪБЛНЧІШИ МЕНЕ, НИЖЕ ГНѢБОМЪ ТВОИМЪ НАКАЖЕШИ МЕНЕ. – *Hospodine, neusvedči ma svojou zúrivosťou, ani svojim hnevom manepotrestaj.*** – V žalmoch sa často dozvedáme o Božej spravodlivosti a pravde, no práve tak často hovoria aj o Božom hneve a zúrivosti. Pod hnevom a zúrivosťou

v nich máme chápať najprísnejšie a nekonečnou milosťou nezjemnené prejavenie Božej spravodlivosti vo vzťahu k ľuďom, ktorí sa utrdili v hriechu a nenávisť voči Bohu, k ľuďom, ktorí zneuctievajú nielen Jeho prikázania, ale aj Boha samotného. Každé Božie dopustenie je sprevádzané Jeho milosrdenstvom a pomocou, aby sa človek dokázal obrátiť a nastúpiť na cestu pokánia a spravodlivosti. No býva aj to, že

človek definitívne odmieta Božiu pomoc, nepripúšťa si zmeniť sa, no sám sa rozhodol pretrvávať v zle. Vtedy Božie dopustenie nesprevádza Jeho milosť a ochrana, človek sa borí sám a preto upadá ešte hlbšie. Žalmista Dávid to dobre vedel, vedel, že bez Božej pomoci neobstojí v skúškach, neprekoná pokušenia a preto prosí, aby každé spravodlivé potrestanie (výhovné dopustenie) bolo sprevádzané láskou a záchytou, a nie hnevom a zúrivosťou.

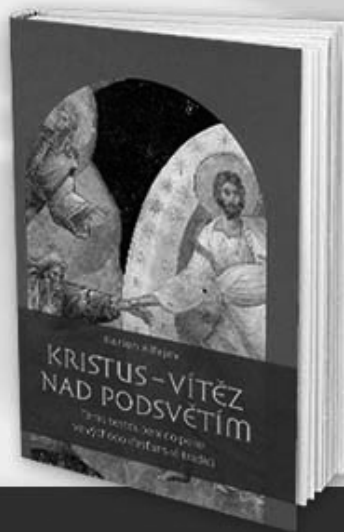
Kráľ Dávid veľmi silno pociťoval svoju vinu pred Bohom a ťažkosť ním spáchaného priestupku ho gniavila tak mocne, že prosí Boha, aby k nemu zostúpil kvôli svojmu milosrdenstvu, a nie kvôli nejakým jeho zásluhám. Duchovnými očami akoby videl obraz, v ktorom obnažený a spútaný stojí pred strašným spravodlivým Božím súdom, dotýka sa samotných nôh Hospodina – Sudcu a ako pozbavený všetkej svojej smelosti prosí pre seba biedneho len to, aby sa Boh nad ním zľutoval. Mýtnik kvôli množstvu svojich hriechov nemohol ani len vzhladnúť na nebo, no silno búšil do svojej hrude a prosil Boha, aby sa nad ním zľutoval: „*Bože, buď milostivý mne hriešnemu*“ (Lk 18, 13). No spravodlivý Dávid urobil omnoho viac. Neosmelil sa ani len poprosiť Boha o úplné odpustenie, prosil len o to, aby nebol potrestaný priveľmi, aby Boh nedopustil viac, než je pre neho únosné. To poukazuje na pokoru jeho duše.

V knihe Jób sa hovorí, že „*blažený je človek, ktorého usvedčí Boh*“ (Job 5, 17) Aj samotný Dávid na inom mieste hovorí podobne: „*Blažený je človek, ktorého keď potrestáš, Hospodine...*“ (Ž 93, 12). No aj v slovách tohto verša prorok nechce úplne odstrániť od seba Božie usvedčenie a dopustenie; prosí len, aby toto usvedčenie a dopustenie nebolo spojené s podráždenosťou (zúrivosťou) a





## **Kristus - vítěz nad podsvětím**



*Téma  
sestoupení  
do pekel  
ve východo-  
křesťanské  
tradici*

hnevom. Prorok vie, že Boží hnev je neznesiteľný a bojí sa, aby nezahynul práve od neho. Preto prosí, aby Božie navštívenie (vzhliadnutie na neho) bolo pokojné, také, ktoré by navštíveného navrátilo na cestu nápravy a mohol tak ľahšie uniknúť pred strašným trestom za svoje hriechy na budúcom Božom súde. A práve preto vo svojej modlitbe uviedol najprv usvedčenie (neusvedči) a až potom potrestanie (nepotrestaj).

„**Zúrivosťou a hnevom**“ – Zúrivosť označuje rozhorčenie, silný, vyšší stupeň hnevu; týmto slovom sa zvyčajne vyjadruje chvíľkové, náhle vzplanutie hnevu, za ktorým nasleduje pomsta alebo trest. Hospodinov hnev aj zúrivosť sa podľa učenia žalmistu vylievajú na ľudí, ktorí úplne stratili nádej na morálne napravenie sa a obnovu, a len sa neustále viac a viac utvrdzujú v hriešnom stave, t.j. na krutých a bezcitných hriešnikov.

V Bohu však niet zúrivosti a hnevu. To sú slová, ktoré sú použité kvôli nám ľuďom, inak by sme neziskali potrebný úžitok. Ak by prorok použil „nevášnivé“ výrazy, mnohí by si neuvedomili veľkosť svojej viny. Nie „ľudsky“ je potrebné chápať tieto slová, no hodné Boha, ktorý je mimo všetkých vášní. Všetko Božie je oslobodené od podráždenosti či akejkoľvek inej vášne. A ak proroci pripisujú Bohu podobné ľudské vlastnosti (antropopatizmy), tak je to iba preto, aby nám ľuďom ukázali, že sa Hospodin stará o každého z nás, že je to Jeho zostúpenie k nám, že On všetko vidí a počuje, že On sa raduje aj smúti, súdi, je podráždený, hnevá sa a tak podobne; a toto hovoria preto, aby sme sa upozornení týmito tvrdými slovami (hnev, zúrivosť, dopustenie, trest) zdržiavali od žiadostivosti. Tento spôsob vyjadrovania je potrebné prijať za všeobecné pravidlo pre všetky podobné vyjadrenia, ktoré môžeme postretnúť pri čítaní žalmov.





Uvedieme ešte slová svätého Jána Zlatoústeho, ktorý použité antropopatizmov, antropomorfizmov a naturomorfizmov vo Svätom Písme vysvetľuje nasledovne: „Či by si chcel, aby Boh, hovoriac so Židmi, hovoril, že sa nehnevá a miluje zlých ľudí, pretože nenávisť je vášeň?; že nehľadá na skutky človeka, pretože zrak je vlastný len telám?; že nepočúva, pretože aj sluch patrí telesným ušiam? No potom by sa mohlo stať, že by Židia z tohto všetkého urobili nesprávny záver a zlé učenie, teda že sa všetko deje bez Božej prozreteľnosti. Ak by sa nepoužili vtedy tieto výrazy o Bohu, tak by mnohí nevedeli, že Boh jestvuje; ak by to nevedeli, tak by všetko zahynulo hriechom. Ak je uvedené takéto učenie o Bohu, tak je hneď aj opravené na správne. Pretože kto verí v jestvovanie Boha a má o ňom správne predstavy, hoci Mu aj pripisuje niečo zmyslové (sluch, zrak, hnev a pod.), no v tom istom čase chápe, že v Bohu niet nič podobné. A kto verí v to, že Boh neriadi, nestará sa o svet, že Boha niet, aký úžitok bude mať z výrazov o abstraktnom Bohu? Preto Boh hovoril s ľuďmi spočiatku takými výrazmi, aby pochopili, že jestvuje a že sa stará, a potom kúsok po kúsku im vysvetľoval viac, aby ich priviedol k správne mu učeniu, hovoriac o sebe vyššie, hovoriac o svojej nevášnivosti. Takto aj tu, keď sa hovorí o hneve, netreba rozumieť vášeň. Ak sa zbožní ľudia zdržiavajú (ako je to človeku možné) hnevu, tak tým viac Boh, ktorý je nemenný, neopísateľný a nepostihnuteľný.“

Pripravil: **protodiakon Ján Husár**

Použitá literatúra:

АФАНАСИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Творения в четырех томах. Том 4. Москва : Спасо-Преображенский Валаамский монастырь 1994.

ФЕОДОРИТ КИРСКИЙ, бл.: Изъяснение псалмов. Москва 2004. ISBN 5-94625-081-7.

ИОАНН ЗЛАТОУСТ, св.: Творения. Том 5. Свято-Успенская Почаевская Лавра 2005.

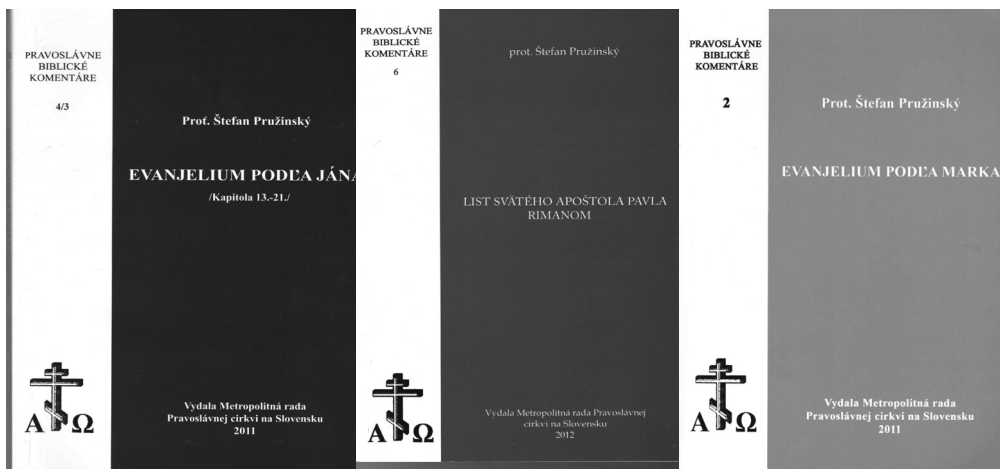
ВАСИЛИЙ ВЕЛИКИЙ, св.: Беседы на псалмы. Московское Подворье Свято-Троицкой Сергиевой Лавры, 2000.

ПСАЛТИРЬ в святоотеческом изъяснении. Свято-Успенская Почаевская Лавра 1998. ISBN 5-86868-103-7.

РАЗУМОВСКИЙ, Г.: Объяснение священной Книги псалмов. Москва 2006. ISBN 5-7429-0120-8.

Толковая Псалтирь с подстрочным комментарием и краткой историей. Москва 2006.

ЗИГАБЕН, Е.: Толковая Псалтирь. Ясеново 2000. ISBN 5-7877-0023-6.





## *Dôvera v zlé myšlienky*

*na zamyslenie*

Raz vzali z púšte jedného brata, ktorý veril svojej myšlienke, že je svätý a že na svete neexistuje nikto iný, kto by sa mu mohol vyrovnat'. Opýtali sa preto starca Paisija, či s ním nemajú ísť k nejakému psychiatrovi. Starec Paisij im povedal:

Takéto prípady nemôžu riešiť lekári. Jediné, čo sa môže stať je to, že sa mních zosmiešni aj pred svetskými ľuďmi. Lekár pomôže tak, že mu dá ukludňujúce lieky, ktoré v pokročilom štádiu môžu trochu pomôcť na niekoľko dní, ak mu ich niekto bude dávať do jedla a preukáže aj duchovnú lásku a dobrým spôsobom sa bude snažiť napraviť jeho myšlienku. Tento problém je však duchovný a pochádza z egoizmu a nadmernej lásky a dôvery vo svoju myšlienku. Neexistuje horšia a strašnejšia vec, ako keď niekto počúva svoju myšlienku a dôveruje jej. Tu starec prerušil svoje rozprávanie, odviezol nabok svojho brata a uviedol príklady troch ľudí, ktorí uverili svojej myšlienke a takmer padli do záhuby.

a) Prišiel tu, - povedal, - jeden mládenec, ktorému myšlienka hovorila, že má hlavu ako veľký pomaranč, najmenšiu zo všetkých ľudí a zobrazoval ju svojimi rukami.

Ja, riekol starec, - som videl, že jeho hlava bola normálna a dokonca trochu väčšia ako moja. Povedal som mu to, ale on trval na svojom a nedal sa presvedčiť. Medziiným som mu dal iný návrh:

Chceš, aby som priniesol povraz a odmeral naše hlavy? Potom uvidíš, že je to tak, ako ti hovorím a nie tak, ako ti hovorí myšlienka. Prijal tento návrh. Priniesol povraz, zmeral obe hlavy a zistil som, že jeho hlava bola skutočne o dva prsty väčšia ako moja. On však ani po tomto zistení neuveril. Vtedy som mu dal povraz a odmeral aj on. A keď aj on zistil, že jeho hlava je väčšia, opäť neveril, ale veril svojej myšlienke, ktorá mu hovorila, že jeho hlava je malá. V tej chvíli som zvýšil hlas a takmer som ho udrel za neveriu, ktorú mal v skutočnosti aj k iným, a za úplnú dôveru, ktorú zachovával voči svojej myšlienke. A tak som ho vyhnal.

b) Akýsi človek v nejakom meste hovoril, že neustále počuje v jednom uchu spievať vtáčika, ktorý robí cíu-cíu. Rozprával o tom všetkým svojim bližným v dome a sťažoval sa, že kvôli spevu vtáka sa nemôže ukludniť.

Keďže nikto nič nevidel, neverili mu. On sa ich snažil presvedčiť, že v jeho uchu je vták a že ho počuje. Jeho príbuzní rozprávali o celej záležitosti istému, im známemu lekárovi. On im poradil, aby kúpili malého vtáčika v klietke a potom nech mu zatelefonujú, aby prišiel navštíviť chorého.

Keď kúpili vtáčika, zavolali lekárovi, aby prišiel. Najprv mu dali vtáčika a potom povedali chorému, že prichádza lekár, aby ho vyšetril a zistil, čo je toto cíu-cíu, ktoré počuje.

Lekár schoval vtáčika do dlane, vošiel dnu a opýtal sa ho, aký má problém. Keď mu porozprával o vtáčom speve, ktorý počul, lekár sa ho opý-

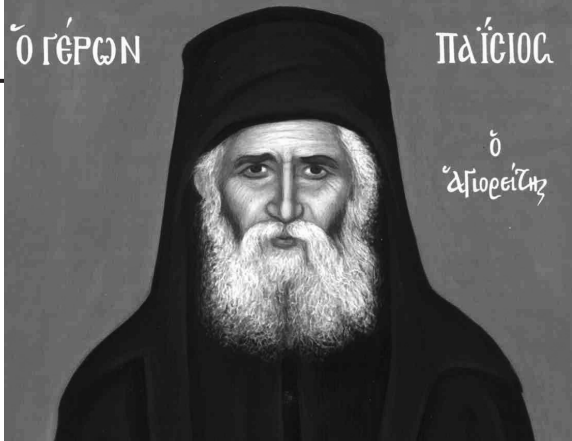




Ὁ ΓΕΡΩΝ

ΠΑΪΣΙΟΣ

ὁ  
ἀγιορείτης



tal, v ktorom uchu ho počuje. Muž mu ukázal ucho a lekár povedal: - Uvidíme! Chytil ucho, pozrel dnu a riekol: - A samozrejme, tu v tvojom uchu je zaseknutý veľmi malý vtáčik, preto sa trápiš! Sadni si, aby som ti ho vybral! Urobil pokus, aby vybral vtáčika, zachyteného v uchu a predstierajúc, že ho vybral, ukázal mu ho a povedal: - Tu je! Teraz niečo počuješ? A on s radosťou odpovedal: - Nie, teraz to už prestalo. Dobre, že si prišiel, pretože som mal trápenie so svojím uchom a ani títo mi neverili, ba naopak, vysmievali sa zo mňa!

c) Táto udalosť sa stala pred šesťdesiatimi rokmi v jednom svätohorskom monastieri. Istý brat bol oklamán a myslel si, že sa dostal na vysokú úroveň svätosti natoľko, že dokonca aj jeho moč sa posvätil a pil ho ako svätenú vodu. Hovoril: - Ja nepotrebujem sväté Prijímanie, pretože mám v sebe Christa, - a došiel k tomu, až k tomu, že chcel mučenícky zomrieť. Raz sa pokúsil o samovraždu. Vtedy ho otcovia chytili, zatvorili do izby a určili jedného z bratov, aby na neho dával pozor. Dbali na to, aby mu nikdy nedali ani vidličku, ani nôž, ani nič iné, pomocou čoho by sa pokúsil „mučenícky zomrieť“ – podľa neho za Christa – a starali sa, aby všetko dostával hotové a očistené.

V istý veľký sviatok však mali mnísi na obed sardinky v konzerve a aj jemu odniesli jednu zatvorenú konzervu. Nechali mu ju a odišli. Keď otvoril konzervu a zbadal ostrý vrchnák, potešil sa, zobral ho do ruky a začal si rezať krk kričiac od bolesti. Brat, ktorý mal nad ním dozor, bežal k nemu a zbadal ho skrvaveného. Opýtal sa ho: - Čo tam robíš? Oklamán mu odpovedal: - Chcem mučenícky zomrieť, aby som dostal mučenícky veniec.

Brat mu vytrhol z ruky konzervu a povedal: - Čo? Mučenícky zomrieť? Veď ty si lenivý a s jednou konzervou sa z toho chceš vymotať? Svoje mučenie, brat môj, keď je to Božia vôľa, si vytrpíš odo mňa.

A keď mu obviazal krk, priniesol kožený opasok a začal ho silno biť. Ten reval od bolesti a kričal, aby prestal. Brat mu však hovoril: - Mučeníctvo chceš? Tak zomrieš od bitky! A on kričal: - Nie, nechcem mučenícky zomrieť! To bolí! A tak si pomaly uvedomil svoje nešťastie, pokoril sa a uzdravil sa.

Tieto tri príklady uviedol starec Paisij mníchovi, ktorý k nemu priviedol diablom oklamaneho brata a ukázal tak, akú veľkú škodu môže utrpieť niekto, kto počúva svoju myšlienku a verí jej.

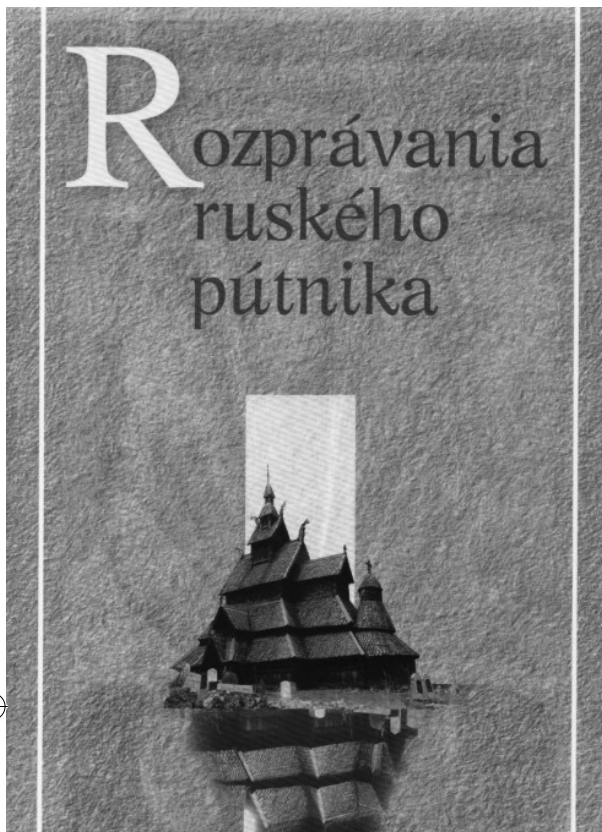
Pripravila: **Zuzana Sadilková**

Zdroj: Jeromonach Christodoulos Svätohorský, Starec Paisij, Prešov 1999.





## Rozprávania ruského pútnika



**Rozprávania ruského pútnika.**  
V pokladnici duchovných hodnôt kresťanského Východu je aj istá forma modlitby, nazvaná „Isusova modlitba“. Určite mnohí z nás už počuli o modlitbe, ktorá pozostáva v nekonečnom opakovaní jednoduchej vety: „Isuse Christe, Syne Božyj, pomoluj mja hrišneho“. O tejto modlitbe hovorí kniha, ktorá v ruskej pôvodine vyšla okolo roku 1870 v Kazani. Na jej stránkach sa staneme poslucháčmi rozprávání „ruského pútnika“. Sú to rozprávania predovšetkým o veľkej láske k Bohu a k modlitbe. O jednoduchom živote zbavenom náhlivosti, stresu, zhonu. Teda o veciach, ktoré nám v našich hektických časoch a priestoroch chýbajú, unikajú. Jednoduchosť rozprávání a prostota duše ich autora ovanú čitateľa čerstvým dychom pokoja, hĺbky ľudskej duše, vášnivosti lásky k Bohu...

Preklad: Štefan Šeňčík

Počet strán: 224

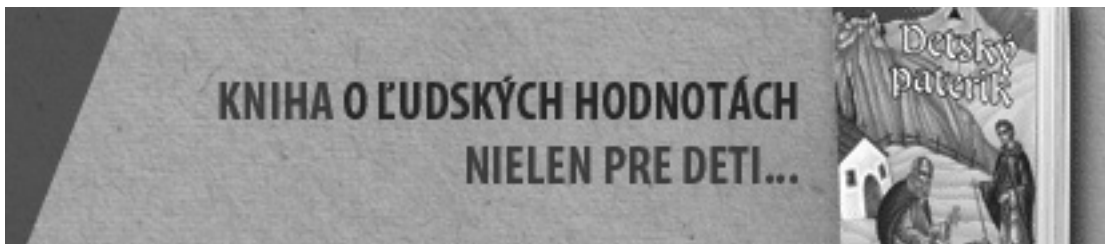
Väzba: pevná väzba s prebalom

Jazyk: slovenský jazyk

Rozmery: 140 x 210 mm

ISBN: 978-80-7141-688-3

Vydavateľstvo: Vydavateľstvo Dobrá kniha, 2010, tretie vydanie





Milé deti, v tomto čísle Istiny sme si pre Vás pripravili zopár úloh. Veríme, že sa niečo nové naučíte. Úlohy nám zašlite, prosíme, do redakcie Istiny najneskôr do 31. 12. 2015. Vyžrebovaný výherca bude odmenený. Prajeme Vám veľa úspechov!

***1. Prepíšte básničku od Ľudmily Šandalovej písanými písmenkami:***

**Za svojich**

Hospody Bože, Isuse milýj  
moľu sja ku Tobi z prevelykej silý.

Za svoju mamočku  
mať nižne lyčeňko  
vse mene pryhorne  
na svoje serdeňko.

Za svoho ňanyčka  
že je furt veselýj  
vozme ňa na ručký  
ciluje na čeli.

Za svoju sestričku  
staršu dva ročký  
krasňi mi začese  
rano varkočký.

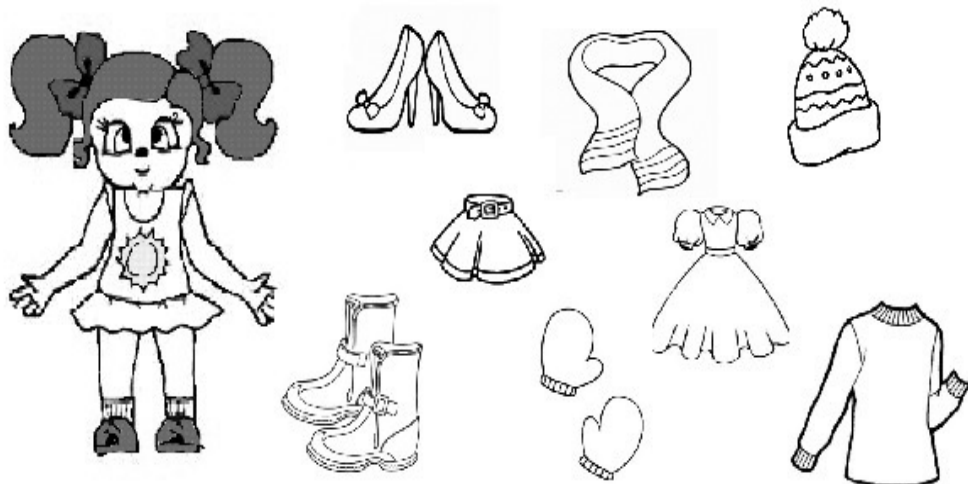
Za svoho bratyka  
v kolýsocci je  
ja ho pokolýšu  
Son sja mu prysnyje.





## 2. Hádanka

Vonku je chladno a Jankovi a Marienke sa pomiešalo oblečenie. Pomôž im vybrať si do chrámu to správne a vymaľuj oblečenie.







### 3. Vymalujte obrázok

04  
07

ΙΑΚΩΒΟΥ





## 4. Nájdi štyri rozdiely



Prípravili: Anička Fed'ová a Lenka Havajová  
ИСТИНА





Hoci slúženie pohrebu sa nepovažuje za tajinu, ale patrí medzi špeciálne liturgické obrady Pravoslávnej cirkvi. Keď človek zomrie, Cirkev slúži nad jeho telom špeciálnu pobožnosť nazývanú panychída alebo parastas.

Tropáre a kondaky za zosnulými, tak ako všetky pohrebné piesne, rozjímajú o tragédii smrti a Božej milosti, prosia Boha, aby dal zosnulému človeku večný život. S chválami a naliehavými prosbami sa za zosnulým spieva žalm 119, ktorý je slovnou ikonou spravodlivého človeka, ktorý Bohu úplne dôveruje a je a naplno oddaný Jeho svätému zákonu. Je to ten istý žalm, ktorý sa spieva nad hrobom Isusa Christa vo Veľkú sobotu, žalm, v ktorom sa spieva o víťazstve spravodlivosti a života nad hanebnosťou a smrťou.

Pohrebný obrad je slávnostným a vážnym uvažovaním o tragickej povahe smrti a jej hroznej realite a moci, ktorá pochádza z hriechu a odcudzenia od Boha. Uvedomenie si toho všetkého, ktoré je zvlášť v modernej spoločnosti výrazne neprítomne, je nevyhnutnou podmienkou na to, aby mohol človek v plnej miere oceniť a následne velebiť víťazné vzkriesenie Isusa Christa a Jeho dobrotivý dar večného života. Bez takejto prípravnej meditácie o smrti je pochopenie kresťanského Evanjelia života problematické.

Po poslednom bozku za spevu pohrebnéj piesne Vičnaja pamjať sa ľudia rozchádzajú. Pieseň Vičnaja pamjať je úpenlivou prosbou k Bohu, aby nezabudol na mŕtveho, lebo ako hovorí Biblia, „večná pamäť“ Boha je to, čo drží človeka pri živote. Velebenie Boha je jediným obsahom a zmyslom ľudského života a jediným dôvodom jeho existencie. Preto je táto najznámejšia a záverečná pieseň pravoslávneho pohrebu modlitbou, aby bol zosnulý večne živý, na večnom odpočinku a vo večnej pamäti Boha. To všetko je umožnené vzkriesením Christa, vzkriesením, ktoré je nádherou svätej spravodlivosti života a zároveň záhubou jamy smrti. Bdenie za zosnulým sa má vykonávať spolu s Božou liturgiou, pri ktorej veriaci stretávajú zmŕtvychvstalého Christa a všetkých žijúcich v Christu, sláve Jeho Kráľovstva. V posledných rokoch stratilo pohrebné bdenie prípravný charakter a obrad sa oddelil od eucharistickej liturgie. Táto poľutovania hodná skutočnosť neumožňuje dostatočné uvedomenie si samotnej podstaty bdenia kresťanskej vízie zmyslu života, smrti vzkriesenia v Christovi, Cirkvi a Božieho kráľovstva.

Spracovala: **Radka Baková**

Zdroj: HOPKO, Thomas, Základy Pravoslávnej viery II., Bohoslužby, Prešov, 2012, s. 41 - 44.





## Otázky a odpovede

**Otázka:** „*Chcela by som sa Vás opýtať, prečo musí mať žena, ak idem na Ukrajinu do pravoslávneho chrámu, dlhú sukňu, prečo nemôže mať nohavice, ale len dlhú sukňu a šatku na hlave. Ďakujem, s pozdravom Monny*“.

**Odpoveď:** „Milá Monny, žena by mala nosiť dlhú sukňu nielen na Ukrajine a v chráme, ale všade. Nie je to povinnosť, je to sväté odporúčanie, rada plná lásky a úcty k ženám i k všetkým ostatným ľuďom v chráme alebo inde. Vysvetlím Ti prečo. Žena a muž majú každý svoje zvláštne povolanie v živote. Muž je hlavou ženy a rodiny, to znamená, že sa má o ženu a rodinu čo najlepšie starať, všetkých svojou prácou živiť, ak by bolo treba, má za ženu a rodinu aj zomrieť, má sa prvý vystaviť všetkým hrozbám, neprijemnostiam a rizikám, ktoré číhajú na ženu a rodinu, aby žena aj rodina mohla pod jeho ochranou spokojne žiť a pracovať na Božiu slávu a spasú. Žena je zasa pomocníčkou muža a matkou, mala by pomáhať svojmu mužovi, povzbudzovať ho, nehádať sa a neodporovať mu, keď hovorí múdro, správne a to, čo sa páči aj Bohu, mala by rodiť deti, ak jej na to Boh dal taký dar, mala by ich kŕmiť, vychovávať a s láskou učiť všetkému dobrému. Aby bolo zrejmé, kto je kto a komu patrí aká úloha v rodine, od počiatku Boh stvoril ľudí tak, aby sa žena a muž od seba zjavne odlišovali navonok aj vo vnútri a tomu by malo zodpovedať aj ich oblečenie. Žena by mala mať ženské oblečenie a muž mužské, aby aj deti dobre videli rozdiel a učili sa od rodičov, aký má byť muž a aká žena. Ak to tak je, deti aj rodičia žijú zdravo a v harmónii, navzájom sa dopĺňajú a slúžia si každý tým, čo je jeho povolanie a na čo má od Boha všetky potrebné dary a schopnosti. Deti to vidia a učia sa robiť to isté. Ak sa však žena

Skvelý  
duchovný  
darček

Ctihodný  
Siluan  
Atoský

už 1000  
predaných  
kusov

duchovne-knihy.sk

ИСТИНА





a muž začnú správať nie tak, ako by mali, keď sa začnú správať alebo obliekať bez súladu s tým, na čo ich Boh povolal, začína zmätok, narušenie identity, strata vzoru a príkladu, nerozlišovanie mužských a ženských vlastností, úloh a povolania. Na prvý pohľad sa možno zdá byť oblečenie málo podstatné, no nie je to tak. Ono nie je najdôležitejšie, no má svoj veľký význam, pretože podľa učenia svätých otcov to, čo robíme navonok, zanecháva odtlačok v našej duši. Neženské správanie a obliekanie robí postupne neženskou aj dušu ženy a tiež aj duše dievčat, ktoré pri takej žene vyrastajú a berú si z nej príklad. Dievčatá a ženy tým veľa strácajú a trpia. Keď sa ženy realizujú ako muži, v mužských činnostiach, správaní, obliekaní, keď chcú byť ako muži, neokúsia to, čo robí ženskú dušu šťastnou, blaženou a svätou. Budú budovať to, čo im je cudzie, čo ich nemôže urobiť šťastnými a kým na to prídu, môže byť už neskoro. A pretože tým škodia nielen sebe, ale aj iným, vo Svätom Písme sa píše: „Nech nebude mužské oblečenie na žene (nohavice), ani muž nech sa neoblieka do ženských šiat, lebo Hospodinovi Bohu je odporný každý, kto robí také veci“ (5M 22, 5). Ak teda ženy dnes tak často nedokážu chodiť oblečené ako ženy vždy, Cirkev im radí, aby sa o to snažili aspoň v chráme. Možno si takto na sukňu aspoň trochu viac zvyknú. Sukňa má byť, samozrejme, nielen dlhá, ale hlavne slušná, nerozpáraná a neobtiahnutá, aby ňou ženy podobne ako s nohavicami neprivádzali ku hriechu a do nešťastia chlapcov a mužov, svojich blízkych, za ktorých Christos zomrel na Kríži. Ohľadne nosenia šatky v chráme nájdeš odpoveď v Istine 7-8/2015“.

S láskou v Christu **prot. Štefan Pružinský, ml.**





## ***Kafarnaum***

*po stopách Isusa Christa*

*„Nebude tam tma, kde je teraz súženie. Predtým bola znevážená krajina Zebulon a krajina Neftali, potom sa však preslávi prímorskou cestou Zajordánskom a pohanskou Galileou.“ (Iz 8, 23)*

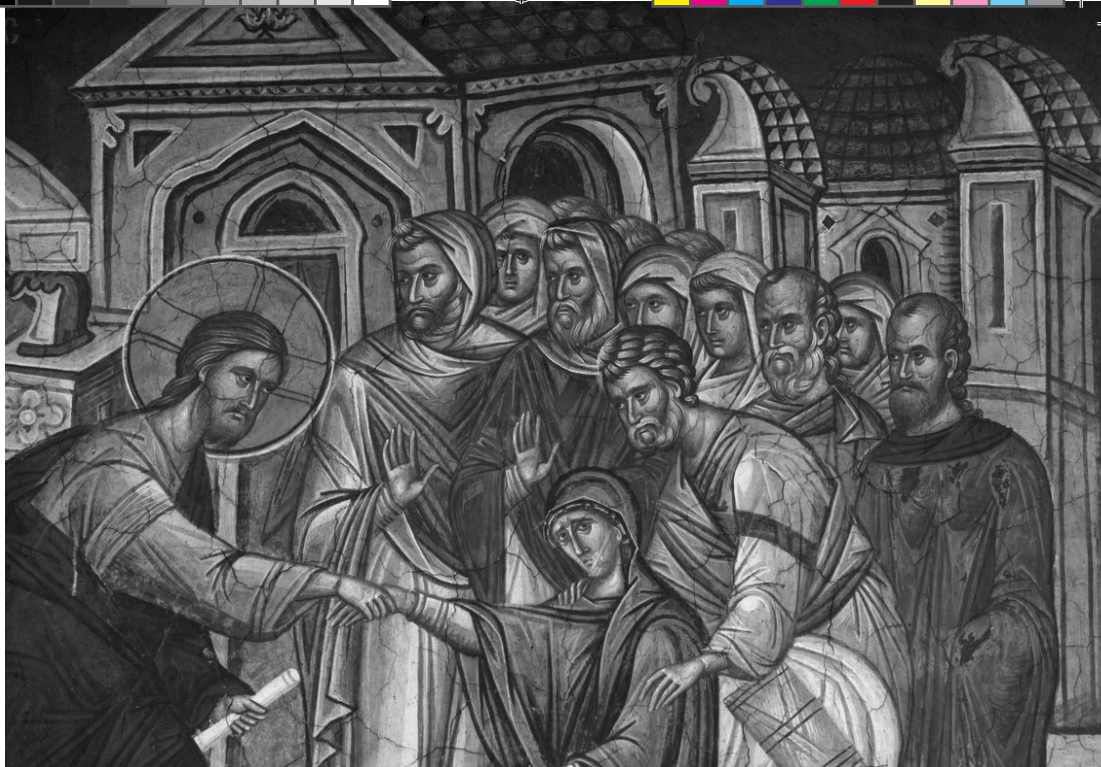
*„(Isus) Opustil Nazaret, šiel a usadil sa v Kafarnaume pri jazere, na územiach Zabulona a Neftalima, aby sa splnilo, čo bolo povedané prostredníctvom proroka Izaiáša... (Mt 4, 13-14)*

*„Tak prišli do Kafarnauma. A hneď v sobotu vošiel (Isus) do synagógy a učil. ... Abol v ich synagóge človek posadnutý nečistým duchom.“ (Mk 1, 21-23)*

*„Potom zišiel do galilejského mesta Kafarnaum, a po sobotách ich vyučoval.... Bol však v synagóge človek posadnutý duchom nečistého démona... Isus mu (démonovi) pohrozil a povedal: Mlč a vyjdi z neho! Tu ho démon hodil medzi nich, (potom) vyšiel z neho a neuškodil mu.“ (Lk 4, 31-35)*

*„A keď Isus prišiel do Petrovho domu, uvidel jeho svokru ležať v horúčke. Dotkol sa jej ruky a horúčka prestala; i stala a poslúhovala Mu.“ (Mt. 8, 14-17)*





*„Hned' však vyšli zo synagógy a prišli s Jakubom a Jánom do Šimonovho a Andrejovho domu. Šimonova testiná ležala v horúčke. Hned' Mu hovorili o nej. Pristúpil (Isus) k nej, uchoпил ju za ruku a zodvihol. A hned' jej prestala horúčka a ona im posluhovala.“ (Mk 1, 29-31)*

*„Vstal, odišiel zo synagógy a vošiel do Šimonovho domu. Šimonovu testinú trápila vysoká horúčka a prosili Ho za ňu. Zastal teda nad ňou, pohrozil horúčke a tá prestala. (Ona) ihned' vstala a posluhovala im.“ (Lk 4, 38-39)*

*„Ked' vošiel do Kafarnaumu, prišiel k Jemu stotník, prosil Ho povedal: „Pane, môj sluha leží doma ochrnutý a hrozne sa trápi.“ ... A v tú hodinu bol jeho sluha zdravý.“ (Mt 8, 5-13)*

*„...vošiel do Kafarnauma. Sluha istého stotníka, ktorého si (tento) cenil, bol chorý a dokonával.“ (Lk 7, 1-2)*

*„A keď Isus odchádzal, uvidel na mýtnici sedieť človeka, ktorý sa volal Matúš, a hovorí mu: „Nasleduj ma!“ Ten vstal a nasledoval ho.“ (Mt 9, 9)*

*„Ako šiel okolo, videl na mýtnici sedieť Alfejovho syna Léviho a povedal mu: „Pod' za mnou!“ On vstal a odišiel za Ním.“ Mk 2,13-17)*

*„Potom vyšiel von, a keď uvidel mýtnika, menom Lévi, sedieť na mýtnici, povedal mu (Isus): „Pod' za mnou!“ (Lk 5,27)*

*„Po niekoľkých dňoch opäť prišiel do Kafarnaumu...“ (Mk 2, 2-12)*

*„A keď (Isus) nastúpil na loď, preplavil sa na druhú stranu a prišiel do mesta (Kafarnauma).“ (Mt 9, 2)*



Mesto Kafarnaum (alexandr. Kódexe Kaperneum, dnes Tell Chum) bolo vzdialené od Nazareta asi 36 km a 6 km od ústia rieky Jordán a bolo vybudované na severozápadnej strane Genezaretského jazera (mora). Genezaretské more sa niekedy nazýva aj ako Galilejské alebo Tiberiádske (hebr. jam kinneret). Nachádzalo sa v oblasti spravovanej Herodesom Antipasom. Pomenovanie Kafarnaum je odvodené od hebrejského Kear Nachum – dedina Nahumova. Viedla tade vojenská a obchodná trasa, ktorá spájala Damask a Egypt (Ako pri Stredozemnom mori), preto tu sídlila aj vojenská jednotka (Mt 8, 5-7) pod velením centuriona, a bola tu aj colnica (Mt 9,9) nachádzajúca sa na hranici tetrarchie Herodesa Antipasa a Herodesa Filipa. Tu mal svoj dom aj Andrej a Peter (Šimon), v ktorom sa Isus často zdržiaval. Hoci bola Galilea Židmi zaznávaná ako pohanská krajina, a tým aj Kafarnaum, predsa ani Christos, ani Matúš nezabudli nato, že toto územie patrilo dvom izraelským pokoleniam: Zabulona a Neftalima. Bola to nevel'ká časť Palestíny, ktorá bola dostatočne zaľudnená Židmi, Feničanmi, Arabmi i Egypt'anmi. Bolo to úrodné miesto.

Práve v Kafarnaume Isus vyliečil posadnutého zlým duchom (Mk 1,21-28), ochrnutého (Mk 2, 1-12), svokru apoštola Petra (Mk 1, 29-31), stotníkovoho sluhu (Mt 8, 5-13), a pod. Okrem toho, práve v Kafarnaume si vyvolil väčšinu apoštolov.

Do začiatku 4. st. bol Kafarnaum židovským mestom, hoci v ňom žili aj nejakí židokresťania, ktorí boli koncentrovaní okolo domu apoštola Petra.







V 6. st. bola postavená ešte jedna bazilika zasvätená sv. Jánovi Teológovi. Po skončení byzantskej epochy začal Kafarnaum upadať a v 11. st. bolo mesto úplne opustené. Sám Isus za svojich čias oznámil, že mesto Kafarnaum bude zničené a dnes sú na jeho mieste iba ruiny, medzi nimi aj ruiny kafarnaumskej synagógy, v ktorej vyučoval aj Isus Christos, a kresťanskej baziliky.

Len chudobní sezónni rybári postavili na troskách mesta neveľké sídlo, s málo obyvateľmi. Takýto stav mesta Kafarnaum trval do konca 12. st., kedy toto územie kúpila Grécka pravoslávna cirkev. Takto sa znovuzrodil Kafarnaum ako kresťanské pútnické miesto Svätej Zeme. Dnes každý pútnik má možnosť navštíviť toto miesto, kde sa rozprestieral starobylý Kafarnaum a vidieť trosky Domu apoštola Petra, Židovskú synagógu, jednu z častí starobylého mesta objavenú pri archeologických vykopávkach a tiež Pravoslávny chrám dvanástich apoštolov postaveného patriarchom Damianom v roku 1925.

### Petrov dom

Petrov dom sa nachádzal v centre mesta Kafarnaum, blízko synagógy. Prví kresťania využívali tento dom ako prvý chrám a rovnako bol pútnickým miestom. Toto miesto možno považovať za jedno z prvých starobylých kresťanských pútnických miest, ktoré je datované do 2. storočia. V 5. st. rástol počet kresťanov, ktorí nad domom sv. Petra postavili chrám. Dnes sú na jeho mieste už iba zrúcaniny.

Pripravil: **bohuznámy**





## *Poučenia kresťana*

### *O čestnosti a šľachetnosti skutočných kresťanov*

Milovaní kresťania! Nemôžem sa vynačudovať Božej blahodati a Jeho ľudomilnosti k nám. Rozmýšľam o tom spolu s prorokom: „Pane, čože je človek, že sa k nemu priznávaš, a syn človeka, že myslíš na neho?“ (Ž 144, 3). Rozmýšľam nad tým, koľko cti dal človeku Hospodin. Láskyplný Bože, dal si kresťanom česť a šľachetnosť, ktoré sú veľké, neopísateľné a nevysvetliteľné slovom a nepochopiteľné rozumom. „Vy ste vybraný rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, aby ste hlásali dokonalosť Toho, kto vás povolal z temnôt do nádherného svojho sveta“ (1 Pt 2, 9). Tieto slová hovorí apoštol skutočným kresťanom. Vidíme v nich nekonečnú lásku Boha k človeku.

Čo je skutočná kresťanská česť a šľachetnosť? Otvorte svoju dušu a počúvajte slová o skutočných kresťanoch.

1. Skutoční kresťania sa volajú Božie deti a sú skutočne Božími deťmi. Aké dôstojnejšie meno môže mať človek? Christov apoštol s nadšením hovorí kresťanom: „Pozrite sa, akú veľkú lásku nám dal otec, aby sme sa mohli nazývať a byť dietkami Božími“ (Jn 3, 1). Preto sa kresťania modlia k Bohu ako svojmu Otcovi a vznášajú k nemu svoj hlas: „Otče náš, ktorý si na nebesiach!“ Aký div! Hriešnici sa obracajú k Božiemu trónu. Otec nášho Jednorodného Božieho





Syna je aj naším Otcom. „Vstupujem k môjmu Otcovi a vášmu otcovi, k môjmu Bohu a vášmu Bohu“ (Jn 20, 17).

2. Skutoční kresťania sú v tesnom zväzku s Otcom a Jeho Synom Isusom Christom. O tom nás ubezpečuje Christov apoštol, keď hovorí: „Čo sme videli a čo sme počuli, zvestujeme aj vám, aby ste aj vy mali spoločensť s nami. Veď my máme spoločensť s Otcom a s Jeho Synom Isusom Christom“ (1 Jn 1, 3). Toto spoločensť je veľmi významné. Za veľkú česť si považujeme priateľstvo s pozemským kráľom; neporovnateľná s tým je však česť stýkať sa a byť v priateľstve s Bohom, ktorý je Kráľom všetkých vladárov a vládnucich a Hospodinom panujúcich, ktorý žije v neprístupnom nám svete. Čo všetko premohla blahovôľa a ľudomilnosť Božia! Hospodine, nádhernou sa stala Tvoja blahovôľa a ľudomilnosť k padlému nešťastnému človeku, ktoré sú silnejšie ako slová a rozum.

3. V skutočných kresťanoch, ako v živých chrámoch, s láskou prebýva živý Boh Otec, Syn a Svätý Duch. Pán o tom hovorí: „Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prídeme k nemu a urobíme si uňho príbytok“ (Jn 14, 23). Čo môže byť šľachtnejšie a čestnejšie ako duša, v ktorej prebýva trojjediný Boh? Je veľkou cťou prijať vo svojom dome pozemského kráľa, ale neporovnateľne väčšou poctou je prijať do domu svojej duše nebeského Kráľa a mať Ho v nej živého a žijúceho. Čo môže byť blaženejšie ako duša, v ktorej ako v chráme žije Boh? V nej je raj radosti,

11/2015





sladkosti a Kráľovstva Božieho. Ó, blaženstvo a dôstojnosť! Ó, šľachetnosť kresťanskej duše! Milá, nekonečná, bez počiatočná, blahá a nestvorená podstata Boh; dáva prednosť životu v svätej kresťanskej duši viac ako na nebi alebo v nejakom inom chráme. Ó, preblahý a premilý Bože, Tvorca a náš Stvoriteľ! Príď a navštív naše choré duše, ktoré si stvoril podľa svojej podoby!

4. Skutoční kresťania sú duchovnými čiastkami prenebeskej Hlavy – Christa, Kráľa vládnuceho a Hospodina panujúceho. Apoštol o tom hovorí: „Lebo sme údmi Jeho tela“ (Ef 5, 30). Sväté kresťanské duše, pozdvihnite svoje oči a uvidíte, kde sedí vaša Hlava. Sedí po pravici Boha v Otcovej sláve. Ctia si ho a klaňajú sa mu anjeli a archanjeli, všetky nebeské sily a všetko tvorstvo: „Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal Mu meno, aby sa na meno Isus zohlo každé koleno v nebi, na zemi i v podsvetí“ (Flp 2, 9-10).

5. Duše skutočných kresťanov sú zasnúbené s nesmrteľným Ženíchom Isusom Christom. Svedčí o tom apoštol: „Ved' horlím za vás Božou horlivosťou. Zasnúbil som vás jednému mužovi, aby som vás odovzdal Christovi ako čistú pannu“ (2 Kor 11, 2). To je veľká Tajina. Ženích je slávny a k Jeho sláve sa pripája aj jeho nevesta. Čo je slávnejšie a šľachetnejšie ako Isus, Syn Boží? Čo je šľachetnejšie a čestnejšie ako kresťanská duša, ktorá je s Ním zasnúbená?

6. Skutoční kresťania sú Božími nasledovníkmi, nasledovníkmi Christa (Rim 8, 17). „Ale, ako je napísané: „Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevstúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí Ho milujú“ (1 Kor 2,9). Duch Svätý sľúbi skutočným kresťanom slávne mená a tituly. Všetka sláva tohto sveta nie je pred Ním nič! Vedzte, že niet ničoho šľachetnejšieho a slávnejšieho, ako je skutočné kresťanstvo. O túto šľachetnosť a slávu sa zaslúžil Isus Christos, Boží Syn svojím utrpením a smrťou. Dáva Mu ju Jeho nebeský Otec, tvorí ju Svätý Duch, a tak dostáva skutočné pokánie spojené s vierou. Táto šľachetnosť a sláva sa získavajú tu v tomto svete, a tu sa aj strácajú. Získavajú sa skutočným pokáním a vierou. Ničia sa nevierou a nekajúcnosťou.

Tí, ktorí hľadajú slávu v tomto rušnom svete, chváľte sa svojimi titulmi a svojím menom! Pozrite sa svojimi vnútornými očami na kresťanskú slávu a šľachetnosť; hľadajte ich a budete skutočne šľachetní a slávni. Sláva skutočných kresťanov nie je teraz viditeľná, tá sa dá poznať a pochopiť len vierou. Otvorí sa v objave Božích detí: „Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa On zjaví, budeme Mu podobní, lebo Ho budeme vidieť takého, aký je“ (1 Jn 3, 2). „Vtedy sa spravodliví zaskvejú ako slnko v Kráľovstve svojho Otca. Kto má uši, nech počúva!“ (Mt 13, 43).

**Poučenia vладыky Tichona, biskupa voronežského a jeleckého.**

Preložila: **Elena Tišková**





## *Srdečné pranie*

Tešíme sa spolu s novomanželmi Adriánou Sidorovou (vedúcou Bratstva pravoslávnej mládeže v Snine) a Františkom Karľom, že dňa 24. 10.2015 prijali sv. tajinu manželstva v pravoslávnom chráme Nanebovstúpenia Isusa Christa v Snine.

Na spoločnej ceste životom im prajeme veľa lásky, porozumenia, Božieho požehnania a radosti z každej krásnej chvíle, ktorú spolu zažijú. Nech im všemohúci Boh dá každý deň trpezlivosť a pokoru prežívať slnečné i menej slnečné dni. Prajeme im, aby ich Božie svetlo neustále osvecovalo a aby cítili každý deň Jeho silu, teplo a nekonečnú lásku.

Skloň sa, Bože večný, nad tento svadobný pár a požehnaj ich láske, najväčší to dar, obdaruj ich vierou a pokorou, vo svojom objatí, nech Tvoja večná láska v ich srdciach zasvieti.

**PCO Snina**





# Pravosláviada

## 10. výročie PRAVOSLÁVIÁDY



Už je to po desiatykrát, čo sa členovia BPM z rôznych miest zúčastňujú na obľúbenom športovom dni - Pravosláviada. Tento rok nás opäť v hojnom počte navštívili mládežníci z Medzilaboriec, Sobraniec, Strážskeho, krízového centra Dorka v Košiciach a iných miest.

Začiatok sa niesol v znamení uvítania účastníkov už tradične o. Vladimírom Spišákom, samozrejme, modlitbou a organizačnými pokynmi, čím odštartoval výnimočný deň plný športu a adrenalínu. Všetci boli pozitívne naladení, pripravení podať čo najlepší výkon a zažiť veľa radosti a zábavy. Keď sa disciplinovane rozdelili do svojich družstiev, hry sa mohli začať. Súťažilo sa vo volejbale, futbale a stolnom tenise. Nemožno poprieť, že všetci zúčastnení boli veľmi snaživí. Počas hry im nechýbala disciplína, súdržnosť a dobrá nálada. Tí najlepší sa napokon prebojovali k prvenstvu.

Gratulácie však patria aj ostatným súťažiacim. Veď ako sa vraví: „Sláva víťazom, česť porazeným“.

Jedinečnú atmosféru tohto podujatia dopĺňalo chutné občerstvenie, v podobe zákuskov a chlebičkov, za ktoré sme našim košickým veriacim už po desiatykrát vďační.

Vďaka patrí v prvom rade Hospodu Bohu a aj všetkým, ktorí nás podporili či už svojou účasťou, alebo pomocou pri organizácii. Chceli by sme sa aj touto cestou poďakovať Bratstvu pravoslávnej mládeže na Slovensku, Filantropii Charis sv. Jána Milostivého v Košiciach, pánovi Ing. Štefanovi Bérešovi, ktorý nám aj tento rok daroval poháre pre víťazov, dokonca aj nový putovný pohár pre volejbal, a pani Eve Ocelakovej za návrhy diplomov a pozvánky.

Pevne veríme, že sa v rovnako skvelejšej nálade a veľkom počte stretne na tejto úspešnej akcii aj o rok.

**Košickí mládežníci**



ІСТИНА







*Život svätého spravodlivého  
Jána Kronštadtského, divotvoreu,  
s bohoslužbou a akafistom*